

CEIS info

Podgorica · Decembar · 2022.

Bilten Crnogorskog elektrodistributivnog sistema

Broj 40

Srećni praznici!

IMENOVANJA

Novi rukovodioci u tri cjeline

Predrag Ivović šef Službe za nabavku u Sektoru za komercijalne poslove

Predrag Ivović rođen je 1988. godine u Podgorici. Studirao je Ekonomski fakultet na Univerzitetu Crne Gore, a završne studije na Univerzitetu za ekonomiju u Katovicama u Poljskoj, gdje je diplomirao 2011. godine.

Radni angažman započeo je kao revizor praktikant u revizorskoj kući “Ernest & Young”, zatim je

radio kao saradnik za kontroling i izvještavanja u crnogorskim bankama. Od 2020. godine pokrivaio je i poziciju finansijskog direktora.

Na mjesto šefa Službe za nabavku u Sektoru za komercijalne poslove imenovan je 05. novembra.

Predrag posjeduje sertifikate i

diplome za engleski jezik i iz oblasti ekonomskih nauka.

Oženjen je i otac dvoje djece.

Anja Čanović šefica Službe za obnovljive izvore energije

Anja je rođena 1992. godine na Cetinju. Osnovnu i srednju školu završila je u Podgorici, a na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, smjer Energetika i automatika, diplomirala je 2015. godine. Iste godine bila je polaznik Vladinog programa stručnog osposobljavanja u Sektoru za pristup mreži CEDIS-a. U januaru 2017. godine raspoređena je na radno mjesto inženjera za nestandardne priključke i distribuirane izvore u

Službi za nestandardne priključke i distribuirane izvore Sektora za pristup mreži.

Tokom rada u toj službi detaljno se upoznala sa procedurama, potrebnim za priključenje distribuiranih izvora gdje su se, pored izrade tehničkih elaborata pomoću odgovarajućih softvera, morala koristiti planska dokumenta koja umnogome diktiraju način priključenja distribuiranih izvora.

Na poziciju šefice Službe za OIE u Sektoru za pristup mreži Direkcije za ICT i razvoj, investicije i pristup mreži imenovana je 21. novembra. Anja je udata i majka jednog djeteta.

Teodora Pavićević šefica Službe za podršku regionima i priključenje

Teodora Pavićević rođena je 1992. godine u Podgorici, gdje je kao đak generacije završila Srednju elektrotehničku školu, smjer Računari, kao i osnovne studije na ETF-u, smjer Energetika i automatika. Specijalističke studije završila je 2015. godine na smjeru Elektroenergetski sistemi sa prosjekom 9.3. Zaposlila se kao pripravnik

u Elektroprivredi Crne Gore, a pripravnički staž završila je 2016. godine u CEDIS-u, gdje je nastavila svoj radni angažman kao Inženjer za priključenje 1 u Službi za nestandardne priključke i distribuirane izvore. Od 2021. godine radila je kao Inženjer za podršku regionima i priključenje 1 u Službi za podršku regionima i priključenje.

Na poziciju šefice Službe za podršku regionima i priključenje u Sektoru za pristup mreži Direkcije za ICT i razvoj, investicije i pristup mreži imenovana je 21. novembra.

Teodora govori španski, engleski i ruski jezik.

Posjeduje sertifikate: CET Computer Equipment and Trade, IAN Telecetar, Doing Business.

INTERVJU: Vladimir Čađenović, izvršni direktor CEDIS-a

Efikasnošću i uštedama do boljih rezultata u izazovno vrijeme

-Smatram uspjehom da smo, u uslovima energetske krize na koju kao subjekat nijesmo mogli uticati, a koja je rezultirala enormnim troškom nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka, uspjeli da održimo finansijsku stabilnost i redovno izmirujemo sve preuzete obaveze.

Gledajući kroz prizmu ukupnih troškova poslovanja za 2022. godinu, zaključujemo da smo značajno smanjili troškove prema trećim licima, u enormnim inflatornim uslovima zadržali troškove materijala na projektovanom nivou, sopstvenim snagama povećali kvalitet izvedenih radova i stvorili odličan poslovni ambijent za dalji razvoj kompanije. To nas dodatno obavezuje da u narednoj godini budemo još bolji – istakao je u intervjuu za CEDIS info izvršni direktor Vladimir Čađenović.

U aktualnoj globalnoj energetskej krizi - jednoj od najtežih do sada s obzirom na nezapamćeni rast cijena električne energije, i CEDIS zbog ogromnih troškova za nabavku energije za pokrivanje gubitaka, nosi veliki teret i odgovornost. Kako je takav poslovni ambijent uticao na rezultate poslovanja i da li su ostvareni postavljeni ciljevi?

U uslovima koji nam ni u jednom aspektu nijesu išli u prilog – skok cijena električne energije, poskupljenje materijala i opreme, rast troškova, nestašica određenog materijala, otežana realizacija ranije zaključenih ugovora zbog inflacije, u velikoj mjeri su nam otežavali ostvarivanje postavljenih ciljeve.

Bila je potrebna dobra organizacija i planiranje na svim nivoima rada, a paralelno smo tražili prostor za uštede kroz sve poslovne aktivnosti. Zato smatram uspjehom da smo,

u uslovima energetske krize na koju kao subjekat nijesmo mogli uticati, a koja je rezultirala enormnim troškom nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka, uspjeli da održimo finansijsku stabilnost i redovno izmirujemo sve preuzete obaveze.

S tim u vezi, posebno naglašavam da je za 11 mjeseci 2022.godine, zahvaljujući intenzivnom radu

na terenu u pravcu suzbijanja neovlašćene potrošnje, CEDIS ostvario rekordno nizak nivo gubitaka električne energije u distributivnoj mreži, što je doprinijelo djelimičnom smanjenju troškova nabavke električne energije po enormno visokim cijenama.

Kao što sam prethodno rekao, poskupljenje i nestašica sirovina i određenih vrsta materijala su

uticali na realizaciju planova, ali bez obzira na to, CEDIS je nastavio sa značajnim investicijama u unapređenje distributivne mreže i izgradnju novih elektroenergetskih objekata. Veliki benefit od investicionih ulaganja je smanjenje broja složenih terenskih intervencija na teško pristupačnim područjima, naročito tokom zimskih mjeseci.

Rekli ste da se vodilo računa da se smanje rashodi. Koliko se u tome uspjelo?

U nastojanju da se u ovako teškim uslovima održi stabilnost kompanije naravno da se vodilo računa da se smanje rashodi u svakom segmentu poslovanja gdje je to bilo moguće.

U skladu sa Metodologijom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda sve troškove možemo klasifikovati u troškove poslovanja na koje Društvo može uticati, troškove poslovanja na koje može djelimično uticati i troškove poslovanja na koje ne može uticati.

Kada govorimo o troškovima poslovanja na koje se može uticati, njihov iznos tokom 2022. godine je na nivou planiranih, odnosno na nivou realizacije od prošle godine. CEDIS ima razvijenu metodologiju praćenja troškova i kontrole odstupanja, gdje su sve kategorije troškova alocirane na vlasnike, tj. odgovorna lica. Na ovaj način, mjesečnim praćenjem

ostvarenih rashoda i poređenjem sa budžetom omogućuje se rukovodstvu Društva da na vrijeme identifikuje materijalna odstupanja i od odgovornih lica zatraži sprovođenje korektivnih mjera u cilju smanjenja troškova i kontrole njihovog daljeg odstupanja.

Gledajući kroz prizmu ukupnih troškova poslovanja za 2022. godinu, zaključujemo da smo značajno smanjili troškove prema trećim licima, u enormnim inflatornim uslovima zadržali troškove materijala na projektovanom nivou, sopstvenim snagama povećali kvalitet izvedenih radova i stvorili odličan poslovni ambijent za dalji razvoj kompanije.

Kad gubici u tolikoj mjeri pređu prag koji je odobrio regulator, na udaru, pored finansijske održivosti, budu i investicije. Koje su investicije obilježile ovu godinu?

CEDIS je nastavio sa značajnim investicijama u unapređenje distributivne mreže i izgradnju novih elektroenergetskih objekata, što će doprinijeti dodatnom unapređenju kvaliteta napajanja korisnika električnom energijom i smanjenju tehničkih gubitaka, pa tako i ostvarivanju ušteda, što je izuzetno značajno u ovom izazovnom vremenu.

Puštena je u pogon TS 35/10kV "Velje Brdo" sa uklapanjem u 35 kV i 10 kV mrežu, čime su na duži rok riješeni dugogodišnji

problemi u napajanju korisnika na tom području i stvorena mogućnost za priključenje novih individualnih i stambeno poslovnih objekata.

Takođe je završena rekonstrukcija jedne od najvažnijih napojnih tačaka u Glavnom gradu – TS 35/10kV "Centar", a direktno poboljšanje kvaliteta u napajanju električnom energijom dobilo je oko 10 hiljada korisnika dijela grada Preko Morače, centra grada, ul.Slobode, Bloka 5, Bloka 6, Brijega Morače, Drača i Pobrežja.

Trenutno su aktuelni i 6,5 miliona eura vrijedni radovi na realizaciji treće faze Projekta revitalizacije srednjenaponske i niskonaponske mreže. Riječ je o osam 10kV dalekovoda na ruralnom području širom Crne Gore, odnosno o 260 km mreže, a odabrani su najzahtjevniji dalekovodi, sa najvećim brojem ispada i širim konzumnim područjem. Vodilo se računa i o proporcionalnoj zastupljenosti investicija po regionima. Projektom je predviđena zamjena dotrajalih djelova dalekovoda i trafostanica. Zamijeniće se, naime, 3.225 stubova na odabranim dionicama, potpuno rekonstruisati 130 trafostanica i ugraditi, odnosno zamijeniti gotovo 100 tona provodnika.

Realizacija ove faze Projekta podrazumijeva i punu angažovanost zaposlenih CEDIS-a na elektromontažnim radovima, čime su ostvarene

značajne uštede. Iza odluke da se kompanija u tom dijelu osloni na sopstvene snage stoje detaljne analize prethodnih faza realizacije Projekta koje ukazuju na viši stepen efikasnosti naših ekipa koje do detalja poznaju sistem i svaku lokaciju na kojoj se nalaze naše mreže i objekti. To, naravno, donosi finansijske benefite, što je krajnji cilj. Istrajavamo, dakle, na investicionim ulaganjima, i to u veoma složenim okolnostima globalne energetske i ekonomske krize koja destabilizuje poslovanje uopšte, a ne samo naše kompanije. Naime, već predugo cijene energenata, materijala i opreme neophodnih za funkcionisanje sistema su vrlo visoke i nepredvidljive, što značajno komplikuje mnoge procese u Kompaniji. Vjerujem, ipak, imajući u vidu posvećenost i stručnost ekipa CEDIS-a, da će posao biti obavljen besprekorno i u predviđenom roku.

Trenutno su u toku i radovi na

rekonstrukciji dalekovoda 35 kV „Ribarevine – Šćepanica“ u Bijelom Polju, za koje je planiran iznos od 220 hiljada eura.

Takođe, u toku je ugradnja novih transformatora 35/10kV u trafostanicama „Novi Obod“, „Dobrota“, „Velika plaža 2“ i „Igalo“, a radovi će biti okončani do kraja godine. Ugovorena vrijednost navedenih radova je 495 hiljada eura.

A u cilju stvaranja preduslova za priključenje novih korisnika i poboljšanje prilika u postojećoj sekundarnoj mreži, što podrazumijeva izgradnju novih i adaptaciju postojećih trafostanica i dalekovoda, ugradnju reklozera i sl, uloženo je oko 2,5 miliona eura.

Kakvi su planovi za dalji razvoj distributivnog sistema i koje biste važne investicije izdvojili?

Kontinuirano radimo na daljem razvoju distributivnog sistema pa

smo, tako, i za sljedeću godinu planirali niz projekata koji će uticati na različite segmente poslovanja i na podizanje kvaliteta usluge.

Pokrenuti su tenderski postupci, vrijedni 6.5 miliona eura, za izgradnju četiri objekta naponskog nivoa 35/10 kV („Grbalj“ i „Bigova“ u Kotoru, „Tri krsta“ na tivatskom dijelu Luštice i „Volođa“ u Pljevljima). Planiran je nastavak Projekta intenzivne revitalizacije 10kV i 0,4kV mreže istom dinamikom za period do 2027. godine.

Takođe, planiran je nastavak ugradnje reklozera u cilju poboljšanja stabilnosti napajanja korisnika i smanjenja trajanja prekida napajanja električnom energijom.

Nadamo se da će se naredne godine stvoriti uslovi za početak izvođenja radova na izgradnji tri 35 kV kablovska voda (TS 110/35kV Podi – TS 35/10kV Baošići, TS 110/35kV Podi – TS 35/10 Kumbor i TS 110/35kV Tivat – TS 35/10kV Račica) u planiranom iznosu od oko 1,2 miliona eura.

„ Kao najznačajniji planirani projekat za naredni period izdvajamo Smart grid sistem. U tom cilju CEDIS je kod EBRD-a kandidovao projekat „Smart grid“, na koji je dobijeno konceptualno odobrenje. ”

Projekat podrazumijeva nabavku SCADA/ADMS sistema za

daljinsko upravljanje, kontrolu, monitoring srednjenaponske distributivne mreže 35 kV, 10 kV na području Crne Gore, kao i nabavku IT sistema za upravljanje podacima sa mjernih mjesta korisnika, trafostanica, SN izvoda sa integracijom sa AMM i ADMS sistemom, te nabavku GIS softverskog rješenja i njegovu integraciju sa ADMS sistemom.

Ukupna vrijednost kreditne podrške EBRD-a iznosi 25 miliona eura i biće realizovana kroz dvije tranše u naredne dvije godine. Realizacija ovog projekta, na koji CEDIS čeka decenijama, značajno će uticati na poboljšanje kvaliteta isporuke električne energije korisnicima u Crnoj Gori.

Da li su operatori distributivnog sistema u regionu u potpunosti oslonjeni na odluke regulatora ili postoje neki sistemi podrške kompanijama za distribuciju električne energije mimo toga? Da li je naša legislativa, u poređenju sa regionalnom i evropskom, dovoljno fleksibilna na udare poput ovog?

Troškovi operatora distributivnih sistema u EU i zemljama regiona, kao i tarife na osnovu kojih se ovi troškovi nadoknađuju od korisnika distributivnog sistema, su po pravilu regulisani od strane nacionalnih regulatornih agencija. Jedan od troškova koji se u svijetlu trenutne energetske krize pokazao kao izuzetno nepredvidiv je trošak nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu. Ovaj

trošak je imao značajnog uticaja na poslovanje CEDIS-a od sredine 2021. godine, kada je došlo do drastičnog skoka cijene električne energije, koja je dostizala vrijednosti i do 10 puta veće od onih koje je odobrila RAE.

Udruženje operatora distributivnog sistema EZ je u septembru ove godine, u svom dokumentu upozorilo na probleme u poslovanju distributivnih kompanija koje električnu energiju za pokrivanje gubitaka nabaljavaju po tržišnim cijenama, zbog čega doživljavaju ogromnu krizu likvidnosti koja ugrožava njihovo funkcionisanje.

U tom dokumentu se daju jasne preporuke regulatornim tijelima i donosiocima odluka u zemljama članicama EZ da se ovi uvećani troškovi priznaju operatorima distributivnog sistema i da se korekcije troškova po ovom osnovu vrše u kraćim vremenskim intervalima, kako bi oni mogli nesmetano da funkcionišu i ostvare svoje zakonom propisane obaveze.

U zemljama EU se ovaj uvećani trošak u potpunosti prenio na račune korisnika, kako se ne bi ugrozilo poslovanje ODS-a, a onda se pribjegli raznim vidovima pomoći i subvencija građanima i privredi u iznosima koji premašuju milijarde eura. U regionu su se, međutim, okrenuli mjeri

ograničavanja cijene po kojoj su domaći proizvođači u obavezi da ponude električnu energiju za pokrivanje gubitaka ODS-u, kako bi se na taj način smanjio uticaj ovog troška na krajnje korisnike i ograničio negativan uticaj na ekonomiju i standard građana. Da bi se omogućilo poslovanje ODS-a bez značajnijih gubitaka, ova cijena je ograničena do nivoa regulatorno odobrene cijene.

Zakon o energetici ostavlja dovoljno mogućnosti donosiocima odluka u Crnoj Gori da pribjegu sličnim mjerama kako bi se smanjio uticaj poremaćaja na tržištu na rad energetskih subjekata u cilju ostvarenja javnog interesa (čl. 86 - Djelatnosti od javnog interesa, čl. 89 - Pružanje javnih usluga i čl. 213 - Poremećaji na tržištu).

Šta je sa tekućim, odnosno preventivnim održavanjem? Ima li problema sa nabavkom materijala i opreme, odnosno imamo li dovoljno stubova na lageru i imamo li ih na vrijeme?

I u održavanju su, kao i u smanjenju gubitaka, postignuti odlični rezultati. U našu infrastrukturu uloženo je više od pet miliona eura. Ugrađeno je preko devet hiljada stubova širom Crne Gore i mnoštvo materijala i opreme, što je rekord u jednoj godini od kada se vrše analize i mjerenja.

Nabavljeni su i drveni stubovi koji su, inače, deficitarni, tako da je sve spremno za održavanje

mreže u zimskim uslovima.

„Pored toga, svi zahtjevi za nabavke i nabavke su sprovedeni na vrijeme i svi magacini su popunjeni. U njima nikada više materijala i opreme nije bilo nego ove godine.“

Za to su zaslužni i zaposleni u Sektoru održavanja koji brinu o mreži i sistemu i u potpunosti vladaju situacijom.

U narednom periodu fokus će biti na revitalizaciji niskonaponskih mreža u cilju podrške realizaciji III faze AMM projekta. Nećemo, naravno zapostaviti ni revitalizaciju 10 kilovoltne mreže koja je primarna za nas.

S obzirom da je poslovni cilj Distribucije, pored nastojanja da napajanje električnom energijom bude što kvalitetnije i pouzdanije, i da smanjuje gubitke električne energije i uvećava profit, može se reći

da je taj cilj ispunjen jer je tu napravljen ogroman pomak u prethodnom periodu. Vaš komentar

Naglasio bih da je zahvaljujući intenzivnim aktivnostima u prethodnom periodu nivo gubitaka električne energije koji su nastali kao posljedica, prije svega, neovlašćenog trošenja električne energije, na rekordno niskom nivou.

U oktobru procenat gubitaka iznosi 10,35 odsto, što je čak 2,18 procentnih poena manje u odnosu na isti period prethodne godine.

Procenat gubitaka u novembru je, takođe, rekordno nisak, 11,78 odsto, što je za 1,03 procentna poena manje u odnosu na isti period 2021. godine.

Za 11 mjeseci ove godine ostvarena je, pri povećanju potrošnje od blizu četiri odsto, ušteda u odnosu na isti period prošle godine od 18.350 megavat sati električne energije, čija vrijednost na referentnoj HUPX berzi iznosi oko pet miliona eura.

Time je umanjena i ukupna količina električne energije, potrebna za pokrivanje gubitaka.

Ukoliko se podaci uporede sa nivoom gubitaka koji je ostvaren od januara do oktobra 2020. godine, ušteda iznosi 33.754 MWh električne energije, čija je aktuelna cijena oko devet miliona eura.

„Dakle, u okolnostima nezapamćene, globalne krize energenata i nestabilnosti na tržištu opreme za održavanje elektromreže, zahvaljujući intenzivnim aktivnostima na terenu, uspjeli smo da za deset mjeseci uštedimo preko 18 hiljada MWh.“

Da CEDIS nije djelovao u pravcu otkrivanja neovlašćenih aktivnosti na mreži, to bi išlo na teret kompanije i bilo bi ozbiljan udar na sistem i ozbiljno finansijsko opterećenje, s obzirom da nedostajuće količine električne energije nabavljamo po mnogo većoj cijeni od regulisane. A to posebno u aktuelnim uslovima nezapamćene krize na tržištu energenata i nestabilnosti na tržištu opreme za održavanje elektromreže.

Uspijevate li da i pored nastojanja da se smanje troškovi poslovanja održite nivo ulaganja u usavršavanje i obuke zaposlenih kao potporu efikasnijem obavljanju poslova?

Danas je, u vremenu brzih i konstantnih promjena, važno da tim čine kvalitetni ljudi koji će svojim znanjima i idejama unaprijediti procese rada. I profit kompanije, između ostalog, zavisi i od kvaliteta radne snage, pa svaki menadžment želi kvalifikovane, motivisane i sposobne zaposlene koji će biti u stanju da reorganizuju određene poslovne procese usljed nepredviđenih okolnosti i da i u takvim uslovima unapređuju sve segmente rada, odnosno da adekvatno odgovore na izazove. Upravo zato je i naše opredjeljenje ulaganje sredstava u obuku i trening zaposlenih, jer je to dobro uloženi novac.

Zato ni u vrijeme pandemije koronavirusa ni u vrijeme globalne ekonomske i energetske krize nijesmo stali sa ulaganjima u obuku zaposlenih. I ove godine za tu namjenu izdvojili smo oko 60 hiljada eura.

CEDIS je od osnivanja prepoznat kao društveno odgovorna kompanija koja nastoji da doprinese zajednici i olakša i uljepša život svojim zaposlenima i ljudima iz svog okruženja. Koliko smo ove godine uložili u zajednicu?

I ove godine nastavili smo društveno odgovornu praksu kojom CEDIS, kroz pomoć onima kojima je najpotrebnija, pokazuje zahvalnost zajednici u kojoj posluje. Odgovornost i povjerenje kompanija gradi od osnivanja i želimo da nastavimo u istom pravcu.

Ove godine u zajednicu smo uložili preko 150 hiljada eura kroz sponzorstva i donacije zdravstvu, obrazovanju, sportskim organizacijama, pojedincima...

Podsjetiću da smo Kliničkom centru Crne Gore donirali 25

hiljada eura, što je nastavak realizacije četvorogodišnjeg Sporazuma kojim smo se 2019. godine obavezali da do 2023. ovoj zdravstvenoj ustanovi godišnje doniramo iznos od 25 hiljada eura. Kroz ovaj vid saradnje Kliničkom centru obezbjeđujemo donaciju na koju može unaprijed da računa i shodno tome planira aktivnosti.

Pored toga, najveću zdravstvenu ustanovu u državi dodatno smo pomogli sa skoro devet hiljada eura, a u obrazovanje smo uložili blizu 35 hiljada eura. Podržali smo i više sportskih organizacija, među njima Vaterpolo i plivački savez sa 30 hiljada eura.

Ulagali smo i u dječiju i socijalnu zaštitu, kulturu...

Za takav odnos prema zajednici stiglo je nedavno i priznanje u vidu nagrade Unije poslodavaca u kategoriji Briga o zajednici.

SEKTOR ZA ODRŽAVANJE

Dobri rezultati u realizaciji planova

Ugrađeno preko devet hiljada stubova, najviše u jednoj godini od kada postoji mogućnost za praćenje i analizu

U CEDIS-u jesen protiče u znaku remontnih poslova i pripreme elektrodistributivnog sistema za predstojeću zimsku sezonu koja podrazumijeva opsežne aktivnosti, utvrđene Planom održavanja, sa ciljem obezbjeđivanja što stabilnijeg i kvalitetnijeg napajanja električnom energijom, naročito na području sjevernih opština gdje na određenim lokacijama vremenski uslovi imaju ekstremni karakter sa izuzetno nepovoljnim posledicama po nadzemnu elektromrežu.

Vuko Vukićević, rukovodilac Sektora održavanja, kaže da su im vremenski uslovi išli na ruku, pa su tako bili u prilici da se maksimalno fokusiraju na realizaciju Plana održavanja za 2022. godinu, kao i na realizaciju određenih investicija.

-Veoma smo zadovoljni realizacijom ovogodišnjeg Plana održavanja u procentu od oko 83 odsto, jer to znači da smo u elektroenergetsku infrastrukturu uložili preko pet miliona eura. Ko kraja novembra ugrađeno je, naime, preko devet hiljada stubova, najviše u jednoj godini od kada postoji mogućnost za praćenje i analizu. Za zaposlene

u Održavanju nije bilo predaha. Poslovi su se samo nizali – istakao je Vukićević.

On je izdvojio Službu za održavanje Regiona 6 (Bijelo Polje, Mojkovac, Kolašin) koja je ove godine odradila ogroman posao i ima visok procenat realizacije Plana održavanja, što je važan faktor u obezbjeđivanju stabilnog napajanja korisnika.

Nije bilo problema ni sa nabavkom materijala i stubova jer je Sektor za održavanje pravovremeno pokrenuo sve zahtjeve za nabavke koji su i realizovani pa magacini, po riječima Vukićevića, nikada nijesu bili puniji, što je veoma važno kad je riječ o ispunjavanju planova i realizaciji predviđenih poslova.

-Drveni stubovi su trenutno deficitarni na tržištu, ali smo i njih uspjeli da obezbijedimo i trenutno je u toku isporuka i lagerovanje stubova. Nabavljeno je, nadam se, dovoljno stubova za potrebe održavanja ove zime – kazao je Vukićević.

I planovi Sektora održavanja za sljedeću godinu su veoma ambiciozni.

-S obzirom da je trenutno

aktuelna realizacija Projekta III faze AMM i da smo uključeni u taj projekat, Plan održavanja za sljedeću godinu je koncipiran tako da ćemo se fokusirati na revitalizaciju niskonaponskih mreža. Nećemo, naravno, zapostaviti ni 10 kilovoltnu mrežu koja je primarna za nas, tako da će se i u 2023. godini dosta raditi na revitalizaciji 10 kV dalekovoda – najavio je Vuko Vukićević za koga je najbitnije da i pored svakodnevnog teškog i iscrpljujućeg posla na terenu nije bilo težih povreda zaposlenih koji su u dobroj mjeri doprinijeli rekordnim rezultatima u ugradnji stubova i opreme.

SEKTOR ZA MJERENJE

Rekordni rezultati u smanjenju gubitaka

Na račun smanjenja gubitaka za prvih jedanaest mjeseci CEDIS uštedio oko pet miliona eura. Najveći efekat imale su kontinuirane i intenzivne aktivnosti na suzbijanju neovlašćenog korišćenja električne energije. U Sektoru za mjerenje odlučni da sve aktivnosti na distributivnoj mjeri uvedu u legalne okvire

U kontekstu globalne energetske i ekonomske krize problem smanjenja gubitaka električne energije još više je dobio na aktuelnosti i postao jedan od glavnih zadataka u borbi za finansijsku stabilnost kompanije. U nikad težim uslovima CEDIS je zabilježio rekordne rezultate u smanjenju gubitaka.

Rukovodilac Sektora za mjerenje, **Vaso Zeković**, ističe da u tom sektoru, u cilju smanjenja gubitaka, kontinuirano i intenzivno sprovode aktivnosti na smanjenju neovlašćene potrošnje koja podrazumijeva krađu električne energije i samovoljno priključenje na mrežu bez elektroenergetske saglasnosti.

-Korišćenjem postojećih softverskih sistema Bilinga i AMM-a vrši se detaljna analiza i logička kontrola tokova snaga, gubitaka po traforeonima, prikupljenih podataka sa mjernih mjesta, energetskih kartica korisnika i sl. u cilju

preciznijeg lociranja gubitaka na distributivnoj mreži. Na osnovu toga veliki broj dobro obučenih ekipa svakodnevno u regionima vrši kontrole mjernih mjesta, a u djelovima konzuma gdje postoji sumnja na eventualne zloupotrebe vrše se organizovane kontrole, što daje rezultate, jer sve više nelegalnih korisnika ostaje "kratkih rukava" – kaže Zeković.

Prema njegovim riječima, pored kvalitetne kontrole potrošnje, efekat daju i strateške mjere izmještanja mjernih mjesta korisnika, na čemu se takođe intenzivno radi. Dostupnost mjernih uređaja omogućava lakšu i efikasniju kontrolu i smanjuje mogućnost djelovanja i uticaja korisnika na samo mjerno mjesto. Kontinuitet mjera za sprečavanje neovlašćene

potrošnje nastaviće se i u narednom periodu.

-Za 11 mjeseci tekuće godine u odnosu na 2021. godinu ostvarena je ušteda od 18.350 MWh električne energije, čija vrijednost na referentnoj HUPX berzi za navedeni period iznosi oko pet miliona eura. Time je umanjena i ukupna količina električne energije, potrebna za pokrivanje gubitaka.

U novembru procenat gubitaka iznosio je 11,78 odsto, što je za 1,03 procentna poena manje u odnosu na isti period 2021. godine. U oktobru gubici su bili rekordno niski – 10,35 odsto, što je čak 2,18 procentnih poena manje u odnosu na isti period prethodne godine – istakao je Zeković i dodao:

-S obzirom na dosadašnje rezultate Projekta unaprađenja mjerenja, proširenja druge i treće faze, definitivno se može zaključiti da je uticaj investicionih projekata na smanjenje gubitaka veliki. Uparivanjem postojećih sistema

i kontinuirane akcije na terenu napravljen je mehanizam koji će nesumnjivo doprinijeti daljem smanjenju gubitka, odnosno pronalaženju i onemogućavanju neovlašćenog korišćenja električne energije.

Zeković kaže da će i u narednom periodu, kao i do sada, nastaviti sa investicionim projektima i planovima implementiranja savremenih sistema i tehnologija, kako bi se unaprijedila analiza prikupljenih podataka sa mjernih mjesta, u cilju preciznijeg lociranja gubitaka na distributivnoj mreži i sprečavanja neovlašćenog

korišćenja električne energije.

-S obzirom na trenutne rezultate koje zaposleni u Sektoru za mjerenje postižu u smanjenju gubitaka, može se zaključiti da definitivno postoji prostor za njihovo dalje smanjenje, ali nas za dostizanje magične cifre regulatorno priznatih tehničkih gubitaka na mreži od 8,39 odsto, čeka ogroman, odgovoran i veoma iscrpan posao. To je cilj kojem su zaposleni u Sektoru za mjerenje potpuno posvećeni. Spremni su na istrajan i iscrpan rad i korišćenje svih raspoloživih resursa da bi ga dosegli – kazao je Vaso Zeković.

NEVRIJEME UGROZILO MREŽU I OBJEKTE

Dosta posla za elektromontere

Jako nevrijeme praćeno, obilnim padavinama i vjetrom, koje je sredinom novembra zahvatilo veliki dio Crne Gore, nanijelo je znatnu štetu elektrodistributivnoj mreži. Vjetar je kidao provodnike a rijeke, koje su se usljed obilnih padavina izljevale iz korita, nanosile su znatnu štetu dalekovodima. To je uslovalo pojačane aktivnosti elektromontera CEDIS-a na saniranju problema na mreži.

Naime, naše ekipe su 19, 20. i 21. novembra naporno radile po deset i više sati na terenu kako bi građani u što kraćem roku dobili uredno napajanje električnom energijom.

Bez napajanja su, kraće ili duže,

ostajali korisnici u djelovima konzuma svih regiona, osim Regiona 7 (Šavnik, Žabljak, Pljevlja). Većina ispada je bila kratkotrajna, ali su dežurne ekipe imale dosta posla na lociranju i otklanjanju kvarova.

Naši zaposleni su, kao i mnogo puta do sada, uspijevali da pri izuzetno lošim vremenskim uslovima u rekordnom roku saniraju kvarove i uspostave uredno napajanje korisnika.

Jedan od primjera brzog rješavanja problema na elektrodistributivnoj mreži je saniranje DV "Biševo – Rožaje" gdje je izlivanje rijeke Ibar napravilo dosta štete na tom

objektu, a pristup lokaciji je bio otežan.

Nije bolje prošao ni dalekovod "Grnčar Gusinje" na kojem su bujice oborile dalekovodne stubove, a sličnih primjera bilo je i u drugim krajevima, tako da je tih dana bilo dosta dodatnog posla za naše ekipe.

DV "GRNČAR GUSINJE"

REGION 2 (PODGORICA, ZETA, TUZI, DANILOVGRAD, CETINJE)

Revitalizacija dalekovoda i NN mreža za veći kvalitet i pouzdanost

U toku radovi na DV "Ubli" i DV "Vazdušni Tuzi", na kojem se mijenja 445 stubova i ugrađuje 40 km novog provodnog užeta. Revitalizovane i NN mreže "Bolje Sestre", "Manastir Dajbabe" i "Golužba".

Tokom ove godine na području Regiona 2 (Podgorica, Cetinje, Danilovgrad, Zeta – Tuzi) odrađeni su brojni poslovi sa ciljem da se poveća funkcionalnost i sigurnost elektro energetske sistema i obezbijedi što kvalitetnije napajanje korisnika.

Tako su u konzumu Glavnog grada realizovani brojni poslovi kroz havarijsko održavanje, a rješavani su i opravdani zahtjevi korisnika i otklanjani uočeni nedostaci na distributivnoj mreži. Pored toga, radilo se, prema riječima

DV "KRŽANJA"-PODGORICA

Nikole Živkovića, šefa Službe održavanja Regiona 2, i na realizaciji Projekta revitalizacije srednjenaponske 10 kV i NN mreže, a benefite od ove izuzetno važne investicije u vidu neuporedivo kvalitetnijeg napajanja električnom energijom osjetiće, ne samo korisnici u gradskom jezgru, nego i mještani na ruralnom području podgoričke opštine.

-U sklopu Projekta revitalizacije počeli su radovi na rekonstrukciji 10 kV dalekovoda "Ubli" i "Vazdušni Tuzi", na kojima je odrađen dobar dio posla. Rekonstruisano je 11 trafostanica (TS "Kula Ubli", TS "Kula Orahovo", TS "Kula Bezjovo", STS "Korita 1", STS "Korita 2", STS "Toke 1", STS "Toke 2", STS "Bukumirska jezera", STS "Ubogi Do", STS "Mokra", STS "Pilana Veruša"), a radovi na revitalizaciji ova dva elektroenergetska objekata nastaviće se i u 2023. godini. Na DV "Vazdušni Tuzi" je, inače, planirana zamjena čak 445 stubova, kao i ugradnja novog provodnog užeta na sve tri faze u dužini od 40.000 metara – kazao je Živković.

DV "VOJNI AERODROM"

Prema njegovim riječima, kompletno je remontovana i NN mreža "Bolje Sestre", a u okviru pripreme niskonaponskih mreža za treću fazu AMM projekta završen je remont NNM "Manastir Dajbabe" i NMM "Golužba". U planu je nastavak radova na pripremi niskonaponskih mreža za potrebe tog projekta.

-S obzirom na značaj i veličinu konzuma Glavnog grada, naše ekipe su se suočile sa različitim izazovima, posebno kroz održavanje niskonaponske mreže na ruralnim područjima, ali za njih nema nerješivih problema. Svaki zaposleni pojedinačno uložio je

maksimalne napore kako bi se što bolje i efikasnije realizovale planirane aktivnosti. U istom ritmu nastaviće i sljedeće godine, u cilju unapređenja distributivne infrastrukture, odnosno urednog i pouzdanog napajanja korisnika električnom energijom – istakao je Živković.

Radno i u Danilovgradu

Stabilno funkcionisanje distributivnog sistema u Danilovgradu rezultat je velikih ulaganja tokom posljednjih nekoliko godina, tokom kojih su rekonstruisani brojni dalekovodi i niskonaponske mreže na području ove opštine. Zamijenjen je veliki broj dotrajalih stubova, ugrađeno mnoštvo ovjesnog materijala i opreme i rekonstruisane trafostanice naponskog nivoa 10/0,4kV.

Od poslova, završenih u prethodnom periodu iz Službe održavanja ističu rekonstrukciju niskonaponskih mreža “Studeno 1” i “Studeno 2” u okviru Projekta revitalizacije NN mreža, a u toku su radovi na rekonstrukciji NN mreže “Studeno Bunari” i NN mreže “Oraška Jama”.

Pored toga, prema Planu za ovu godinu, revitalizovani su SN blokovi na sedam trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV (STS “Jablan”, STS “Kosić”, STS “Koljat”, TS “Zagreda”, STS “Ivanj Uba”, STS “Poljica” i STS “Iverak”).

A u sklopu Projekta revitalizacije 10 kV dalekovoda uveliko se odvijaju radovi na DV 10kV “Danilovgrad iz Podanja” i DV 10 kV “Branelovica”, dok je započeta i revitalizacija 10 kilovoltnog dalekovoda „Jelenak“.

Naime, na dalekovodu “Danilovgrad iz Podanja” u potpunosti je remontovan otcjep prema Mamučevini i Jastrebu, na DV „Branelovica“ remontovan je otcjep prema Zagredi, a na dalekovodu „Jelenak“ u toku je remont otcjepa prema Ivanj Uba i Jablanu.

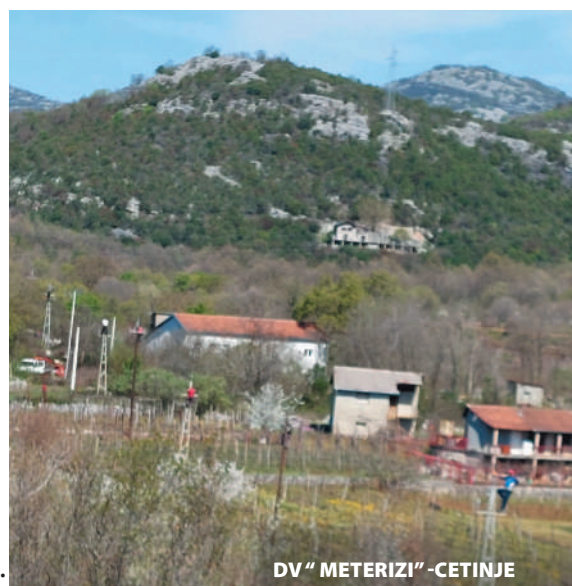
U ovom dijelu konzuma Regiona 2 trenutno su u toku i radovi na izmještanju NN mreža duž puta Danilovgrad – Martinići – Spuž u sklopu rekonstrukcije ove saobraćajnice. Prethodno su izmještene i niskonaponske mreže duž novoizgrađenog magistralnog puta Podgorica – Danilovgrad.

I u 2023. godini radiće se na revitalizaciji pomenutih dalekovoda kako bi korisnici sa područja Sušice, Kosića, Koljata, Kokotovca, Veljeg Polja, Sladojevog Kopita, Glavice, Jablana, Studenog imali kvalitetnije i pouzdanije napajanje električnom energijom.

I na Cetinju fokus na SN i NN mreži

I u cetinjski konzum su proteklih nekoliko godina uložena znatna finansijska sredstva u mrežu i objekte lokalnog elektrodistributivnog sistema, što je uticalo na podizanje kvaliteta i pouzdanosti napajanja tamošnjih korisnika.

U taj dio konzuma investirano je i u godinu na izmaku pa su, tako, u sklopu Projekta revitalizacije SN mreže, rekonstruisani 10 kV dalekovodi „Meterizi“ i „Lipovik“, a odrađen je i veći dio rekonstrukcije DV 10 kV „Cetinje“. Takođe su počeli

radovi na rekonstrukciji DV 10 kV „Velesovo“.

U skladu sa Planom revitalizacije, zamijenjen je SN blok na tridesetak trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV: (stubne TS „Bajramovica“, „Velesovo I i II“, „Markovina“, „Bijele Poljane I i II“, „Ubli“, „Kobilji Do I i II“, „Lipa“, „Tomići“, „Mikulići“, „Orašani“, „Štitari I, II i III“, „Markov Do“, „Dubova“, „Začir“, „Očevići“, „Lalino Ždrijelo“, „Kokošice“, „Meterizi“, „Dobrska Župa“, „Cerov Pod“, „Đalci“, kao i TS-K 1 „Lipovik“, TS-K „Bobija“ i TS-K „Dodoši“).

Završena je i rekonstrukcija djelova trase NN mreža „Bjeloši“, „Rvaši“, „Lalino Ždrijelo“, „Ljubotinj“, „Gruda“, „Začir“ i „Drušići“.

U planu za 2023. godinu je, između ostalog, završetak radova na revitalizaciji dalekovoda „Cetinje“ i „Velesovo“, što će doprinijeti podizanju nivoa kvaliteta napajanja na tom području.

Zeta i Tuzi

I u konzum Zete i Tuzi mnogo je uloženo posljednjih godina, a riječ je o rekonstrukciji brojnih dalekovoda i niskonaponskih mreža na tom području. Zamijenjen je veliki broj dotrajalih stubova, ugrađeno mnoštvo ovjesnog materijala i opreme i rekonstruisane

trafostanice naponskog nivoa 10/0,4kV.

I u prethodnoj godini u Zeti su, u okviru Projekta revitalizacije NN mreža, završene niskonaponske mreže “Mataguži”, “Ponari 1”, “Dubrave 3”, dok su započeti radovi na niskonaponskim mrežama “Dubrave 1”, “Srpska 2 i “Regionalni vodovod”.

Takođe, prema Planu za ovu godinu, revitalizovani su SN blokovi u devet trafostanica 10/0,4kV: STS “Bijelo Polje 1” i “Bijelo Poljhe 2”, STS “Begalci 1” i “Begalci 2”, STS “Gošići 1”, STS “Rog Livade 2”, STS “Trešnjica 2”, STS “Vukovci 1” i TS-K 1 “Kula Bistrice”.

A u sklopu Projekta revitalizacije 10 kV dalekovoda, u toj opštini su završeni radovi na DV 10kV “Vojni Aerodrom”, čime su Dom zdravlja i zgrada opštine u Zeti, kao i naselje Beglaci i dio naselja Bijelo Polje dobili još kvalitetnije i bezbjednije napajanje električnom energijom.

U Tuzima je revitalizovan DV 10kV “Dušići”, što za korisnike u naseljima Dušići, Vranj, Vladne, Dubrave i dijelu naselja Sukuruć znači znatno kvalitetniji napon i pouzdanije snabdijevanje. Takođe su započeti radovi na 10 kilovoltnom dalekovodu “Vazdušni Tuzi”.

NNM “BIJELO POLJE 5” -ZETA

A u okviru Projekta revitalizacije NN mreža, u prethodnom periodu u Tuzima su završeni radovi na niskonaponskim mrežama “Kodrabudan 2” i “Vitoja”, a započeti su radovi na NN mrežama “Sukuruć 1”, “Sukuruć 2”, “Skukuruć 3 i “Sukuruć 16”.

Takođe, prema Planu za ovu godinu, revitalizovani su i SN blokovi na pet stubnih trafostanica: “Lekovići 3”, “Gornji Dušići 2”, “Sukuruć 1”, “Sukuruć 4” i “Donji Milješ 2”.

DV “DUŠIĆI” -TUZI

REGION 7 (PLJEVLJA, ŽABLJAK, ŠAVNIK)

Fokus na Projektu revitalizacije

U okviru Projekta rekonstruisani 10 kV dalekovodi „Štuoc“, „Virak“, „Zekavice“ i „Višnjica“ na kojima je zamijenjeno 550 drvenih i 10 čelično rešetkastih stubova sa pratećom opremom

Dinamičan sistem kakav je distribucija električne energije, podložan je promjenama pod dejstvom raznih faktora, pa njegova pouzdanost i kvalitet isporuke električne energije zahtijevaju kontinuiran preventivni rad na održavanju objekata i mreže koji se pažljivo unaprijed planira.

Realizaciji Plana održavanja za ovu godinu bili su potpuno posvećeni i zaposleni u Službi održavanja Regiona 7. Šef Službe, **Duško Tanjević**, ističe da je od početka godine na niskonaponskim mrežama i 10 kilovoltnim dalekovodima ukupno ugrađeno oko 1.200 stubova i 13.000 metara samonosivog kablovskog snopa, zamijenjeno je 2.600 kg Al Fe provodnika, i raskresano 55 kilometara trase sa koje je uklonjeno rastinje ispod dalekovoda.

Takođe, izvršna je rekonstrukcija 28 stubnih trafostanica na kojima je zamijenjena kompletna oprema, a izgrađena je i MBTS 10/0.4kV „Dolovi III“, što će rasteretiti postojeću trafostanicu sa koje se napaja veliki broj korisnika na gradskom području.

-Glavni fokus u ovoj godini ipak je bio na Projektu revitalizacije, kako bi naši korisnici dobili kvalitetno, stabilno i sigurno napajanje električnom energijom. U okviru tog projekta vršena je rekonstrukcija 10 kV dalekovoda „Štuoc“, „Virak“, „Zekavice“ i „Višnjica“. Na tim elektroenergetskim objektima zamijenjeno je oko 550 drvenih i deset čelično rešetkastih stubova sa pratećom opremom, kao i Al Fe provodnici, a očišćene su i trase dalekovoda i uklonjeno rastinje u dužini od oko 25 kilometara. Na njima je, takođe, ugrađen veliki broj rastavljača koji će omogućiti brže lociranje i otklanjanje eventualnih kvarova. – kazao je Tanjević.

Prema njegovim riječima, u potpunosti je rekonstruisana i niskonaponska mreža „Kosanica“, na kojoj je ugrađeno 80 armirano-betonskih stubova i 4.000 metara samonosivog kablovskog snopa. Do kraja godine planirana je i ugradnja AMM brojila na ovom traforeonu, tako da će korisnici imati znatno kvalitetnije i pouzdanije napajanje električnom energijom.

U okviru Projekta revitalizacije zamijenjena je kompletna

oprema i na 28 stubnih trafostanica („Ćirovići“, „Ljutići“, „Uremovići“, „Gornje Selo 1“, „Crnobori“, „Javorak“, „Razvršje“, „Motički Gaj“, „Virak“, „Smrčevo Brdo 1“, „Smrčevo Brdo 2“, „Pašina Voda“, „Kovčica“, „Vukodo“, „Provalija“, „Vrtoč Polje“, „Bukovica 1“, „Bukovica 2“, „Suvodo 1“, „Suvodo 2“, „Zminica“, „Rudinovača“, „Bare Žugića“, „Novakovići“, „Merulja“, „Smoljan“, „Mandića Do“ i „Okruglica“), što će dati znatan doprinos pouzdanom napajanju tamošnjih korisnika.

Tanjević informiše da se dosta radilo i na rešavanju zahtjeva korisnika, pa su tako uspješno realizovana 63 opravdana

zahtjeva, a na realizaciju čeka još 30-tak.

Zamijenjeno je i 40 stubova na niskonaponskim mrežama „Brvenica“, „Glisnica 1“, „Mijakovići“, „Otilovići“ i „Crljenice“ kako bi se omogućila realizacija III faze AMM projekta, tj. izmještanja mjernih mjesta.

-Istakao bih i ugradnju novog 10 kV kabla između MBTS „Ševari 1“ i „BTS Ševari 2“, u dužini od oko 950 metara. Realizacijom ove investicije riješen je veliki problem, jer je stari dotrajali kabl bio vrlo nepouzdan, na njemu su bili česti kvarovi, pa su korisnici na tim traforeonima nerijetko ostajali po više sati

bez napajanja električnom energijom.

Završeni su, dakle, brojni poslovi u cilju podizanja kvaliteta napajanja električnom energijom u našem konzumu, ali je realizacija pojedinih planiranih aktivnosti izostala zbog nedostatka fizičkih radnika – zaključio je Duško Tanjević.

CEDIS POVUKAO ZAHTJEV RAE

EPCG odlučila da finansijski konsoliduje CEDIS

Odabraće se optimalni zakonski modeli i donijeti odgovarajuće odluke koje će se primjenjivati od 01. januara sljedeće godine

Nakon razmatranja Informacije o mjerama zaštite javnog interesa i Pisma o namjeri, dostavljenih od strane Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore, Odbor direktora CEDIS-a je 29. novembra donio Odluku da se povuče Zahtjev za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije za period od 2023. do 2025. godine, koji je 31. avgusta tekuće godine upućen Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.

Naime, u potpunosti uvažavajući zakonski princip nezavisnosti organa upravljanja CEDIS-a, Odbor direktora EPCG je, nakon brižljive analize cjelokupne situacije, izrazio namjeru da

na zakonom propisan način izvrši finansijsku konsolidaciju CEDIS-a kao nacionalnog operatora distributivnog sistema. U tom smislu Odbor direktora EPCG se obavezao da će do 15. decembra tekuće godine, nakon sprovođenja svih zakonskih i internih procedura, odabrati optimalne zakonske modele za finansijsku konsolidaciju Crnogorskog elektro-distributivnog sistema i donijeti odgovarajuće odluke koje će se primjenjivati od 01. januara sljedeće godine pa sve dok stanje na tržištu energenata bude ugrožavalo likvidnost CEDIS-a.

Istaknuta namjera EPCG upućena je u uvjerenju da je finansijska konsolidacija CEDIS-a neophodan i prioritetan uslov urednog

I pouzdanog obavljanja energetske djelatnosti svih energetskih subjekata koji posluju na teritoriji Crne Gore, a dominantno je preuzeta u interesu pouzdanog i redovnog snabdijevanja električnom energijom crnogorskih građana i privrede od strane Elektroprivrede Crne Gore kao jedinog snabdjevača.

Trenutno je u toku razmatranje optimalnih modela u cilju finansijske konsolidacije Crnogorskog elektro-distributivnog sistema.

Ova odluka, prema stavu predsjednika Odbora direktora CEDIS-a, **Rajka Radoševića**, predstavlja optimalan balans interesa u uslovima nezapamćene, globalne krize na tržištu energenata.

PREDSTAVNICI CEDIS-A U POSJETI HEP ODS-U

Uspostavljena saradnja i razmijenjena iskustva

Izvršni direktor CEDIS-a **Vladimir Čađenović** sa saradnicima boravio je 16. novembra u radnoj posjeti Operatoru distributivnog sistema Hrvatske Elektroprivrede. Domaćin posjete u ime ODS-a HEP-a bio je izvršni direktor **Nikola Šulentić** sa najbližim saradnicima.

U glavnom gradu Hrvatske upriličen je niz sastanaka na kojima je razgovarano o nizu značajnih tema sa posebnim fokusom na analizu propisa i uporednih praksi hrvatskog Operatora distributivnog sistema koje su usklađene sa propisima Evropske unije.

Tokom posjete akcenat je stavljen na detaljno upoznavanje sa organizacijom i funkcionisanjem HEP ODS,

s obzirom na strukturalnu i organizaconu sličnost dvije kompanije. Jedna od važnijih tema odnosila se na iskustva hrvatskog ODS-a u dijelu imovinsko-pravnih pitanja koja se tiču infrastrukture iz perioda SFRJ, kao i ustupanja distributivne infrastrukture telekomunikacionim operaterima za polaganje optičkih kablova.

Predstavnici dvije kompanije takođe su razmijenili iskustva koja se odnose na obnovljive izvore energije i priključenja solarnih elektrana na distributivni sistem, što predstavlja važan aspekt poslovanja CEDIS-a u perspektivi projekata koje razvija Solar gradnja.

Obostrano je iskazana zainteresovanost i spremnost

NIKOLA ŠULENTIĆ I VLADIMIR ČAĐENOVIĆ

za nastavak saradnje, razmjenu znanja i iskustva i preduzeti su konkretni koraci u tom pravcu.

HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o. (HEP ODS) je dio HEP grupe, obavlja regulisanu djelatnost distribucije električne energije i odgovoran je za izgradnju, razvoj, održavanje i upravljanje distributivnom mrežom u Republici Hrvatskoj.

Sa 2,4 miliona korisnika, 140 hiljada kilometara dugom mrežom i oko 27 hiljada trafostanica, HEP ODS je šest puta veći u odnosu na elektrodistributivni sistem kojim upravlja Crnogorski elektrodistributivni sistem.

Oktobarska potrošnja na nivou prošlogodišnje

Korisnici elektrodistributivnog sistema su u oktobru preuzeli ukupno 198.906.801 kWh električne energije, što je oko dva odsto manje u odnosu na energiju preuzetu tokom istog perioda prethodne godine. Najviše električne energije, oko 37 odsto, distribuirano je korisnicima na području Podgorice, Danilovgrada, Tuzi i Cetinja (Region 2).

Očitano je ukupno 403.949 brojila, ili 94 odsto od ukupnog broja (neočitana mjerna mjesta nalaze se u objektima koji nijesu stalno nastanjeni). Procenat očitivosti na mjernim mjestima koja su opremljena novim, elektronskim brojilima je 99 odsto.

Ekipe Sektora za održavanje su u oktobru na 10/0,4 kV nivou realizovale 1.934 intervencije na terenu. Vrijednost radova na održavanju elektroenergetskih objekata (10/0,4 kV) iznosila je oko 309 hiljada eura.

Na distributivnu mrežu je u oktobru priključeno 849 novih korisnika.

Prethodnog mjeseca puštena je u pogon više od milion eura vrijedna trafostanica

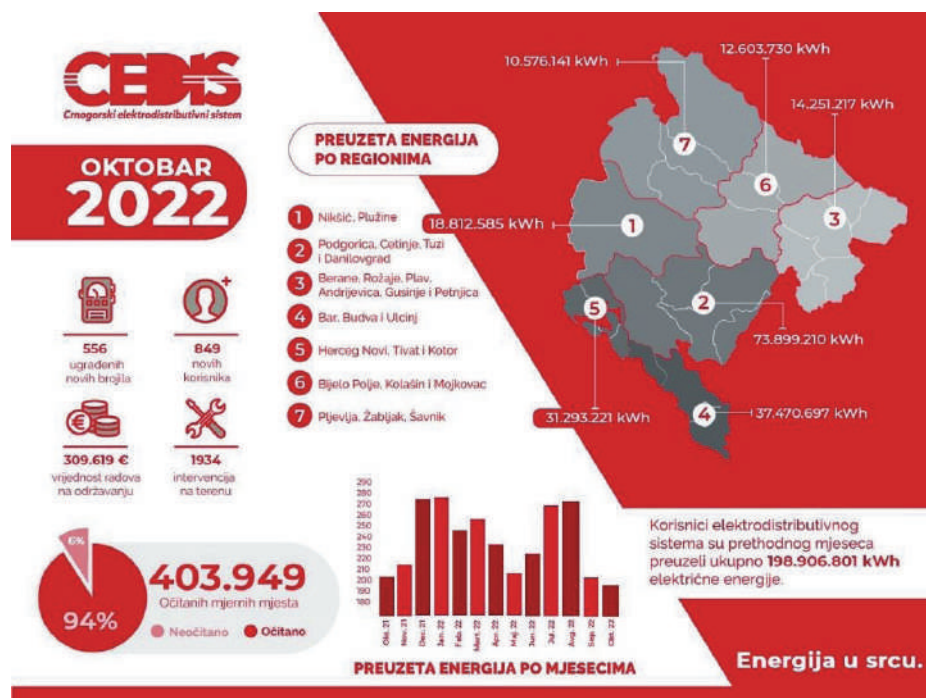
35/10 kV "Velje Brdo". Takođe, u oktobru je uspješno realizovana rekonstrukcija 10 kV postrojenja u trafostanici 35/10 kV "Centar" u Podgorici, za koju je izdvojeno oko milion i 300 hiljada eura. Raspisani su i tenderski postupci vrijedni 6.5 miliona eura za izgradnju četiri objekta naponskog nivoa 35/10 kV ("Grbalj" i "Bigova" u Kotoru, "Tri krsta" na tivatskom dijelu Luštica i "Volođa" u Pljevljima).

U toku su i radovi na rekonstrukciji dalekovoda 35 kV „Ribarevine – Šćepanica“ u Bijelom Polju, za koje je planiran iznos od 220 hiljada eura. Na sekundarnom nivou

realizovani su brojni projekti, među kojima i oko 110 hiljada eura vrijedna izgradnja dvosistemskog dalekovoda 10 kV „Petnjica“ od TS 35/10 kV "Berane 3" do odcjepnog stuba u Paljuhu, za koji je završen tehnički pregled i pribavljena upotrebna dozvola.

Tokom oktobra na području Crne Gore je ugrađeno 556 novih, elektronskih brojila.

Ukupan broj mjernih mjesta u Crnoj Gori koja su opremljena elektronskim brojilima na daljinsko upravljanje je oko 339 hiljada, čime je pokriveno oko 80 odsto konzuma.

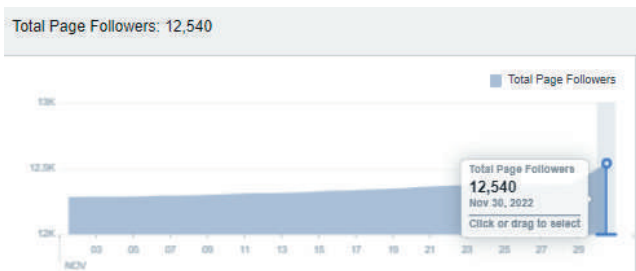
DRUŠTVENE MREŽE CEDIS-A

FACEBOOK najpopularniji

Crnogorski elektrodistributivni sistem veliku pažnju posvećuje online komunikaciji, odnosno stalno radi na unapređenju svojih aktivnosti i prisustva na društvenim mrežama, pa tako zvanična Facebook stranica naše kompanije bilježi veliki rast posjećenosti.

Da je naša kompanija na pravom putu kad je u pitanju online komunikacija sa korisnicima najbolje svjedoče statistički podaci.

Naime, Facebook stranicu CEDIS-a prati 12.540 ljudi, te

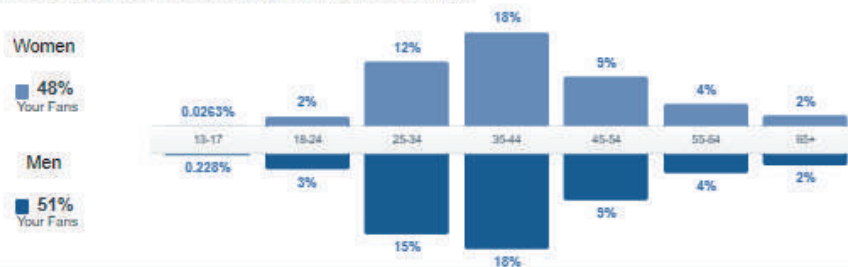

Ukupan broj lajkova

u odnosu na prethodni mjesec bilježimo rast od 259 pratilaca. Muškarsi su brojniji i čine 52 odsto od ukupnog broja pratilaca. Najviše ih je iz Podgorice – 4.049, a zatim slijede Nikšić i Bijelo Polje.

U pogledu starosne strukture, najviše su zastupljeni muškarcima od 25 do 44 godina starosti sa 18 odsto i žene iste starosne dobi, takođe sa 18 odsto. U prosjeku, preko 4.800 jedinstvenih

The number of likes of your Facebook Page. This metric is estimated.

Demografska struktura pratilaca stranice

korisnika svakog dana vidi objave CEDIS-a.

Tokom novembra, u prosjeku 2.970 osoba je vidjelo objavu bez promocije, a 7.858 osoba je vidjelo sponzorisanu objavu (plaćeni reach).

Objava koja je imala najveći reach od 98.602 obuhvaćena korisnika ostvarena je 09. novembra, a vezana je za informaciju o

puštanju u pogon novoizgrađene TS „Velje Brdo“.

Objava Privremeni priključak od 11. novembra izdvojila se po broju reakcija, kojih je bilo ukupno 115, u vidu komentara i dijeljenja.

Takođe, mjesečno dobijemo i desetine poruka od strane korisnika koji se informišu o planiranim isključenjima, razlozima prekida u napajanju, priključenju na mrežu, naknadi štete i slično, a odgovore dobijaju u najkraćem roku.

Naš Instagram profil (cedisonline) prati 2.167 ljudi, 26 više nego prethodnog mjeseca. Stranicu prati 42,5 odsto žena i 57,4 odsto muškaraca.

Website CEDIS-a je tokom novembra posjetilo 26.000 korisnika.

Crnogorski elektrodistributivni sistem
Published by Filip Vojnović · 11 · November 9 ·

Novoizgrađena TS "Velje Brdo" na mreži

Puštanjem u pogon više od milion eura vrijedne trafostanice 35/10 kV "Velje Brdo" CEDIS je uspješno prveo kraju još jedan važan projekat. Izgradnjom tog objekta stvoreni su uslovi za poboljšanje kvaliteta u napajanju električnom energijom za oko 1.300 korisnika na području: Rogama, Veljeg Brda, Vranjskih Njiva, Pipera i dijela Zgoriča.

CEDIS kontinuirano radi na planiranju i razvoju distributivne mreže u cilju podizanja kvaliteta... See more

98,602 People Reached

169 Reactions, Comments & Shares

169 Likes (On Post) 0 On Shares

1 Love (On Post) 0 On Shares

1 Haha (On Post) 0 On Shares

11 Comments (On Post) 1 On Shares

1 Share (On Post) 0 On Shares

3,310 Post Clicks

1,498 Photo views 23 Link clicks (0) 1,789 Other clicks (0)

NEGATIVE FEEDBACK

1 Hide post 0 Hide all posts

0 Report as spam 0 Unlike Page

CEDIS-U NAGRADA UNIJE POSLODAVACA ZA DOP

Briga za zajednicu sastavni dio poslovne strategije

Crnogorski elektrodistributivni sistem ovogodišnji je dobitnik nagrade za društveno odgovorno poslovanje u oblasti “Briga za zajednicu” u kategoriji velika preduzeća, koju dodjeljuje Unija poslodavaca Crne Gore.

Dušanu Boričiću, rukovodiocu Sektora za unapređenje poslovanja i inovativne tehnologije, nagradu je uručio ministar finansija **Aleksandar Damjanović**.

Boričić se zahvalio Uniji poslodavaca koja je Crnogorski elektrodistributivni sistem prepoznala kao kompaniju koja društveno odgovornu praksu osmišljava i primjenjuje.

-Crnogorski elektrodistributivni sistem, kao jedan od najvažnijih privrednih subjekata u državi i aktivni činilac razvoja crnogorskog društva godinama pruža podršku raznovrsnim

potrebama zajednice u kojoj posluje i u skladu sa vlastitim mogućnostima udovoljava velikom broju zahtjeva, uvijek se trudeći da pravilnim izborom pomogne tamo gdje je to najpotrebnije.

Nastavićemo da negujemo društveno odgovorno poslovanje, kao sastavni dio dugoročne poslovne strategije – kazao je Boričić.

Godinama unazad Unija poslodavaca Crne Gore organizuje dodjelu nagrada za primjere dobre prakse u oblasti društveno odgovornog poslovanja pod nazivom “Nagrade UPCG za DOP”.

Nagrade se dodjeljuju malim, srednjim i velikim preduzećima, u oblastima: (1) Briga za

zaposlene, (2) Briga za životnu sredinu i (3) Briga za zajednicu.

Za najdosljedniju primjenu politika DOP-a u svom poslovanju, nagrađena je kompanija

CEROVO kojoj je UPCG dodijelila glavnu nagradu za 2022. godinu.

Na svečanom događaju povodom obilježavanja 20 godina postojanja i rada UPCG koji je organizovala ta asocijacija u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada, upriličena je i ceremonija proglašenja laureatkinja “UPCG nagrada za NAJ Menadžerke” za 2022. godinu. Takođe, dodijeljena su i posebna Priznanja UPCG onima koji su se izdvojili svojim radom, poslovnim politikama, načinom upravljanja i ostvarenim rezultatima.

Tom prilikom je ocijenjeno da Unija poslodavaca Crne Gore već 20 godina predstavlja jedan od stubova socijalnog dijaloga u državi i u tom periodu je uspjela izgraditi snažnu i cijenjenu organizaciju koja je kvalitetom promocije i obezbjeđivanja

usluga uspješno doprinijela njegovanju povoljnog poslovnog okruženja.

-Da bi se Crna Gora pridružila Evropskoj porodici, mora imati stabilan i podsticajan biznis ambijent, održiva i konkurentna preduzeća i kvalifikovanu radnu snagu. Bez socijalnog dijaloga tj društvenog dogovora, to nije moguće ostvariti.

Unija poslodavaca će ostati posvećena ispunjenju ciljeva Agende Ujedinjenih nacija

održivog razvoja 20-30, a posebno ispunjenju Cilja 8: Dostojanstveni rad i privredni razvoj – poručio je predsjednik UP **Predrag Mitrović**.

Predstavnica Međunarodne organizacije rada, **Nina Krgović**, kazala je da je Unija poslodavaca pouzdan partner organizaciji koju predstavlja otkad postoji.

-Tokom prethodnih godina, saradivali smo na velikom broju aktivnosti – od izrade

analiza, pozicionih dokumenata, istraživanja, pa do direktne podrške biznisima. Moram istaći i možda najvažnije – saradnju tokom inoviranja cijelog seta zakona iz oblasti radnog zakonodavstva, kroz rad u tripartitnim radnim grupama, koje je MOR ekspertski podržavao – istakla je Krgović.

Ona je ocijenila da su predstavnici Unije pružili i dalje pružaju nemjerljiv doprinos radu za sve zajedničke aktivnosti.

DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Izabrani najbolji na konkursu „Energija podvučeno zelenom”

Projekat “Biram da kompostiram” koji je pripremila JPU “Bambi” iz Tivta, osvojio je prvo mjesto na konkursu “Energija podvučeno zelenom”.

Drugo mjesto pripalo je projektu “Školski rasadnik” koji je kandidovala JU OŠ “Štampar Makarije” iz Podgorice, dok je treće mjesto pripalo projektu “Eko učionica - Učionica na otvorenom” JU OŠ “Pavle Rovinski” iz Podgorice.

Komisija u sastavu **Marija Jovović** – CEDIS, **Nevena Čabrilović**, Zavod za školstvo - nacionalni koordinator za Crnu Goru za Međunarodni projekat “Eko škole”, **Tatjana Zečević Miranović** – CEDIS,

partneri

Saša Karajović - nevladina organizacija “EKOM” i član Fondacije za zaštitu životne sredine i **Igor Jovanović** - Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, nagradila je još dva sjajna projekta: “Eko kutak za saradnju” JU OŠ “Radoje Čizmović” Ozrinići, Nikšić i

“Botanički park” JU OŠ “21.maj iz Podgorice.

Takođe je jednoglasno odlučeno da se ostatak novca u iznosu od 1.650 eura, nakon dodjele sredstava za prvih pet projekata, ove godine dodijeli JU OŠ “Ivo Vizin” Prčanj, Kotor za projekat „Reciklaža je spas za

svijet i nas“ koji je rangiran kao šestoplasirani.

Članovi Komisije nijesu bodovali tri projekta koji nijesu zadovoljili kriterijum koji se odnosio na budžet, tj. projekti su premašili iznos sredstava koja su se mogla dobiti po osnovu Konkursa (3000 eura), a nijesu u dokumentaciji naznačili da imaju i drugi izvor po osnovu kojeg su obezbijedili ostatak sredstava za realizaciju projekta.

Ti projekti bi, prema stavu Komisije, doprinijeli podizanju kvaliteta životne sredine, zbog čega se nadaju da će vaspitno-obrazovne ustanove koje su ih kandidovale naći sredstva da i oni budu realizovani.

CEDIS je, da podsjetimo, u saradnji sa Zavodom za školstvo Crne Gore koji sprovodi Međunarodni program “Eko škole”, raspisao 20. septembra konkurs za projekat iz oblasti

zaštite životne sredine “Energija podvučeno zelenom”. U projektu su učestvovala obrazovno-vaspitne ustanove koje implementiraju Međunarodni program “Eko škole”, odnosno koje su nosioci međunarodnog priznanja “Zelena zastava”, kao i ustanove koje su se prijavile za pilotiranje programa “Eko škole”. Fond za nagrade iznosio je 15 hiljada eura.

Škole i predškolske ustanove su se potrudile da zadovolje sve zahtijevane kriterijume i “namučili” su Komisiju da se od toliko dobrih i studiozno urađenih projekata odluče za najbolje.

Iz Komisije kažu da su se nakon nimalo lakog posla, uz veoma oštre kriterijume za odabir najboljih, odlučili za one koji ulaze u top-pet projekata. Ono što im uliva nadu da su pokrenuli jednu ozbiljnu priču koja se temelji na razvoju

svijesti mladih ljudi o značaju očuvanja životne sredine, jeste veliki odziv vaspitno – obrazovnih ustanova na konkurs. Čak njih 20 je prijavilo projekte, a članovi Komisije izuzetno su zadovoljni onim što su vidjeli.

U CEDIS-u se, inače, nastoji da se strategija zaštite životne sredine, koja je jedan od najvećih izazova današnjice, uključi u proces poslovnog planiranja kako bi upravljanje uticajima na okolinu bilo sastavni dio poslovanja.

U tom smislu projekatom “Energija podvučeno zelenom” željelo se uticati na svijest učenika, nastavnika i zajednice o značaju životne sredine.

Kroz realizaciju projekta će obrazovno-vaspitne ustanove omogućiti učenicima da se uključe u rješavanje problema i daju doprinos poboljšanju životne sredine na nivou na kojem mogu da se vide opipljivi rezultati.

DRŽAVNO TAKMIČENJE “ENERGIJA U ŽICI”

Prvo mjesto za Podgoričane

Ovogodišnje takmičenje učenika crnogorskih srednjih stručnih škola iz oblasti elektrotehnike “Energija u žici”, koje je od ove godine uvršteno u zvanična državna takmičenja, održano je 16. decembra u Centru za obuku CEDIS-a u Podgorici. Znanje i vještine odmjeravali su tročlani timovi iz sedam obrazovno-vaspitnih ustanova koje u svom profilu imaju zanimanja iz oblasti elektrotehnike: Srednja stručna škola iz Berana, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“ iz Podgorice, Srednja stručna škola iz Nikšića, Srednja stručna škola – Pljevlja, Srednja elektro-ekonomska škola iz Bijelog Polja, Srednja stručna škola iz Rožaja i Srednja mješovita škola “Mladost” iz Tivta.

Prvo mjesto i novčanu nagradu u iznosu od 750 eura, osvojio je tim iz Srednje elektrotehničke škole „Vaso Aligrudić“ iz Podgorice. Drugo mjesto i novčana nagrada

u iznosu od 600 eura pripala je ekipi JU Srednja mješovita škola “Mladost” iz Tivta, dok je treće mjesto i 450 eura osvojio tim iz JU Srednje

elektro-ekonomske škole - Bijelo Polje. Nagrada za najboljeg pojedinca, u iznosu od 250 eura pripala je Milošu Milićeviću iz Elektrotehničke škole Vaso Aligrudić, dok je nagradu za najbolju školu i lap top dobila Elektrotehnička škola Vaso Aligrudić. Obezbijeđene su i nagrade, u iznosu od 250 eura, za mentore pobjedničkih ekipa.

Takmičarska znanja i vještine ocjenjivala su dva tročlana stručna žirija, jedan za teorijski a drugi za praktični dio takmičenja. Zadatak da odluče o najboljima pripao je, za teorijski dio **Sandri Brkanović** i **Slavici Jovanović** iz Centra za stručno

obrazovanje i prof. **Aldinu Kajeviću** sa Elektrotehničkog fakulteta. Praktični dio ocjenjivali su: **Melanija Čalasan** i **Veselin Pićurić** iz Udruženja nastavnika elektrotehnike i

Vladimir Ivanović, rukovodilac Operativne direkcije CEDIS-a.

Takmičenje su otvorili izvršni direktor, **Vladimir Čađenović** i **Duško Rajković**, direktor Centra za stručno obrazovanje.

- Društveno odgovorno poslovanje smatramo jednim od najznačajnijih segmenata u svom radu, a jedan od projekata na koje smo posebno ponosni je takmičenje “Energija u žici”. Siguran sam da mladim ljudima puno znači šansa da pokažu i odmjere stečeno znanje kroz praktičan rad. Prethodne tri godine smo se trudili da takmičenje bude kvalitetno i prepoznato od stručne javnosti kao najbolje u ovoj oblasti. I trud nije bio uzaludan. Od ove godine takmičenje “Energija u žici”, kako ste imali priliku čuti, dobilo je status državnog takmičenja. To sa sobom nosi još veći značaj i odgovornost.

Smatramo da se kroz punu saradnju kompanija i obrazovnih institucija značajno podiže nivo kompetencija mladih, a “Energija

u žici” odličan je primjer produktivnog funkcionisanja privrede i obrazovnog sektora – kazao je **Čađenović** na otvaranju takmičenja.

Duško Rajković je istakao da je praktična nastava veoma važan segment obrazovanja, kao i da značajnu ulogu u njoj ima i privreda.

-Privreda je ta koja kroz standarde zanimanja definiše stručne kompetencije, koje učenici treba da dostignu kroz ishode učenja u obrazovnim programima. Razvoj elektrotehnike, a posebno energetike, predstavlja jedan od prioritarnih strateških ciljeva u razvoju Crne Gore što za nas, kao predstavnike obrazovnih institucija, predstavlja odgovornost prema budućim generacijama i uslovljava nas da pratimo trendove, da razvijamo nove kvalifikacije i usmjeravamo pravilno mlade generacije, tj. da stvorimo kvalitetan kadar, koji će doprinijeti razvoju zemlje, ali i razvoju evropske privrede. Izuzetno smo zadovoljni saradnjom sa CEDIS-om i time što je ovo takmičenje preraslo u državno. Nadamo se da će primjer koji je CEDIS pokazao, usmjeravajući društvenu

Takmičenje prilika za usavršavanje

Učesnici takmičenja saglasni su da je “Energija u žici” dobra motivacija. Nije im važan samo plasman, već učešće i sticanje praktičnog znanja.

- Za takmičenje smo se spremali duže od mjesec dana, zadaci su zahtjevni, ali počeli smo na vrijeme i pobijedili. Konkurencija je bila jaka i zaista smo zadovoljni - istakao je **Ratko Laković** iz prvoplasiranog tima.

- Bila mi je čast učestvovati na ovom takmičenju, hvala CEDIS-u na fenomenalnoj atmosferi, zadovoljni smo drugim mjestom, ali ćemo se potruditi da sledeće godine budemo još bolji – kazao je **David Labović** učenik srednje mješovita škola „Mladost“ iz Tivta, član drugoplasiranog tima.

Ibrahim Avdić iz trećeplasiranog tima koji dolazi iz Srednje elektro-ekonomske škole iz Bijelog Polja, kaže da je zadovoljan plasmanom i kako su predstavili svoj grad i školu. Zahvalni su profesorima koji su im pomogli da se pripreme.

odgovornost na stručno obrazovanje i povezivanje sa obrazovnim institucijama sistema, slijediti i drugi privredni subjekti - kazao je Rajković.

Veselin Pićurić, predsjednik Udruženja nastavnika elektrotehnike uputio je sve pohvale CEDIS-u na istrajnosti da se podrži i održi ovo takmičenje.

-CEDIS je jedina kompanija na ovim prostorima koja je prepoznala da su vještine koje treba da imaju učenici

srednjih stručnih škola, u stvari, ono što kompaniji treba za funkcionisanje. Tako je i nastala ova dobro osmišljena ideja o takmičenju “Energija u žici”. Ovo takmičenje, osim što je za djecu izuzetno korisno, ide u prilog i CEDIS-u jer su ti učenici i budućnost kompanije i sve te vještine će biti primijenjene u njihovom radu. Energetika je budućnost Crne Gore i što više budemo ulagali u tu oblast prosperiraćemo i kao pojedinci i kao država u cjelini – zaključio je Pićurić.

Naša 2022.

Naša 2022.

Istorija novogodišnje jelke

Možda ste se nekada zapitali gdje je, kada i zbog čega okićena prva novogodišnja jelka. Postoje mnoge teorije i legende, a mi ćemo sa vama podijeliti samo neke.

Vjeruje se da je u Rigi (Letonija) okićena prva novogodišnja jelka davne 1510. godine. Na osmougaonoj ploči jednog od gradskih trgova stoji "Prva novogodišnja jelka u Rigi 1510" na osam jezika. Okićena je ručno izrađenim figurama, šarenim vrpčama i sušenim voćem.

Otrilike u isto vrijeme Martin Luter navodno je ukraasio jelku koja je simbolizovala način na koji noću sijaju zvijezde.

Običaj ukrašavanja jelke počeo je masovnije da ulazi u domove negdje sredinom 17. vijeka. Do početka 18. vijeka ukrašavanje jelke postalo je uobičajeno u gradovima oko sjevernog toka Rajne, a u Francuskoj prvu jelku predstavila je vojvotkinja od Orleansa 1840. godine. U Engleskoj se taj običaj proširio nakon vjenčanja kraljice Viktorije i njemačkog princa Alberta. Ova pojava postala je popularna preko Atlantika 1850. godine. Azija je za novogodišnju jelku saznala od misionara.

U početku su se na zelene grančice stavljale jabuke, zatim kolačići, orasi, suve šljive. Legenda

kaže da je jedan njemački duvač stakla bio vrlo tužan jer nije imao novac da kupi jestive ukrase za jelku svojoj djeci. Riješio je da napravi staklene kugle. Njegovi ukrasi su izazvali pravo oduševljenje među narodom, te se duvač vremenom obogatio.

U našim krajevima običaj kićenja jelke nije bio raširen do sredine 19. vijeka, ali su se domovi kitili cvijećem, zelenilom i plodovima i to su najčešće činjela djeca.

I dok se kod nas masovno jede sarma i pečenje, Španci vjeruju da će imati uspješnu godinu ukoliko tačno u ponoć pojedu 12 zrna grožđa - po jedan grozd za svaki mjesec. Grci obavezno prave kolač sa skrivenim novčićem koji će donijeti sreću onome ko ga pronađe. Bilo da je ukrašavate ili ne, ne propustite da raširite pozitivnu energiju i radost jer će praznike to učiniti čarobnim.

Prva novogodišnja čestitka štampana je u Londonu 1843. godine. Nekada smo ih kupovali, pažljivo smišljali i ispisivali svoje želje. No, tehnologija je učinila svoje. Ko još kupuje novogodišnju čestitku i šalje je dragoj osobi? SMS komunikacija preuzela je primat u načinu čestitanja. Najvažnije je, ipak, da dobre želje budu iskrene i iz srca.

CEDIS

Dizajn: Digital DAB
Štampa: Lux print

Crnogorski elektrodistributivni sistem
Ivana Milutinovića 12
ww.cedis.me

 / cedisonline
 / cedisonline